

Universitätsbibliothek Paderborn

Cvrsvs Theologici ...

Ea Brevitate Conscriptus, Qvam Tot Tantarvmqve Rervm Amplitudo Et
Varietas Patitvr ...

Quas Prima Pars Et Prima Secundæ Divi Thomæ Complectvntvr -
Qvæstiones Insvper Ad Mores & praxim spectantes, quæ peculiarem cum
Scholasticis habent connexionem, declarantur

Carleton, Thomas Compton

Leodii, 1659

Sect. VII. Argumentum à Calvino, Iansenio, & aliis contra doctrinam
Catholicam de gratiâ propositum: Vbi etiam de adjutorio quo, & sine quo
non.

urn:nbn:de:hbz:466:1-13718

*Nulla sum-
dammodo ad
suum de-
grammum de-
fensionem
S. Augustini
testimonia
adducit.*

conicere telum videretur, eodemque jaculo utriusque caput peti: hoc, inquam, effugium ei ut præcluderem, illumque specioso hoc patrocinio denudarem, varia S. Augustini ex libris tum antea tum post Pelagianam hæresim exortam scriptis adduxi testimonia supra Disp. 85. quibus clare ostendi apertissime affirmare ipsum nullam omnino nobis in hoc statu naturæ lapsæ imponi ad vel bene vel malè agendum necessitatem, Sanctique Doctõris mentem Jansenio vel non satis perspectam fuisse, vel callidè dissimulatam, ut simplicioribus fucum faceret, & in sua per fas vel nefas dogmata incautos pertraheret.

SECTIO SEPTIMA.

Argumentum à Calvino, Iansenio & aliis contra Doctrinam Catholicam de Gratia propositum: ubi etiam de adjutorio quo, & adjutorio sine quo non.

I.
Dicit: Si gratia non imponat necessitatem, potest homo de bono opere gloriarì.

OBJICIT Jansenius: Si gratia naturæ lapsæ in voluntatis potestate relinquitur ut agat vel non agat, & agendi necessitatem non imponat, ergo poterit homo de bono opere gloriarì, sibi que partem laudis inde provenientis ascribere, & non totum Deo tribuere, quod impium esse affirmat. Hanc objectionem, ut alia prope omnia desumpsit etiam Jansenius ab hæreticis: Calvinnus enim, acerbè in Tridentinos Patres invehitur, quòd nos Divinâ gratiâ ita præveniri pronuntiant, ut electio in nostra potestate sita sit, illique assentiri possimus vel dissentire, nec volendi nobis necessitatem imponat: quod impium, sacrilegum, & Pelagianum appellat.

*Calvinnus in
Austro
Cone. Trid.
ad sess. 6. c. 6.*

II.
Gratiam medicinale non necessitate est certissimum.

Sed quicquid dicant Calvinnus & Jansenius, certissimum est gratiam in naturâ lapsâ hominibus concessam non inferre necessitatem, sed voluntatem in suâ indifferentiâ relinquere, ut ei cooperetur vel non cooperetur. Hinc Sanctus Augustinus libro de Spiritu & literâ, cap. 34. *Miseri cordia Dei, inquit, prævenit nos: consentire autem vocationi Dei, vel ab eâ dissentire, nostra voluntatis est.* Plura hæc de re videri possunt supra Disp. 85. ubi hanc veritatem fusè probavi.

III.
Qui divina gratia respondet, potest gloriarì, sed in Domino.

Ad id ergo quod objiciebatur: sequi nimirum hominem illum, qui gratiæ & vocationi divinæ liberè respondet, posse gloriarì: contra est, in statu enim innocentie potuisset secundum Jansenium citra impietatem gloriarì, quidni ergo idem præstare poterit homo lapsus. Dico itaque posse eum gloriarì, sed in Domino, qui & velle dat & perficere, qui que per gratiam suam ita nos movet, ut assentiamur, & facit ut faciamus, ita nimirum gratiam suam voluntati attemperando, eamque opportunè, seu in iis circumstantiis dando, ut assensum nobiscum (dicente Apostolo, Gratia Dei mecum) nobis scilicet cooperantibus, eliciat

quidem, non tamen extorqueat, sed suaviter in animam per sanctam inspirationem illabendo, ita suadet ut persuadeat, efficitque ut per assensum liberum manus demus, illuminationique ab eo immixtæ, ultro obtemperemus. Quod quo pacto contingat, per scientiam scilicet conditionatam, per quam & singula novit, & sapientissime disponit, ac gratiam parat, quâ videt eum cui datur, liberrimè consenturum, postea latius declarabitur.

Ad id quod additur de laude, inprimis idem etiam sequitur in statu innocentie, ubi secundum hos bonis operibus laus debetur: idem ergo contingit in naturâ lapsâ: Hinc Ecclesiastici 31. v. 8. dicitur: *Beatus qui inventus est sine macula &c. quis est hic, & laudabimus eum.* Deus insuper laudat Job, quod esset simplex, & rectus, ac timens Deum. Alii etiam frequenter in Scripturâ ob virtutem laudantur.

Quo ad secundum in titulo propositum de adjutorio quo, & adjutorio sine quo non. quæ ex sancto Augustino sunt desumpta, vult Jansenius, & ante ipsum Calvinnus, à quo id accepisse is videtur, vult inquam, adjutorium quo idem esse ac gratiam homini post lapsum à Deo collatam, eamque vim ei cui contertur, & bene agendi necessitatem inferre. Per adjutorium verò sine quo non intelligit Jansenius auxilium illud, quod operandi facultatem tribuit, sed citra effectum: & hoc sanctum Augustinum per hæc adjutoria intellexisse contendit.

Sed quicquid sit, quod sanctus Doctor per hæc voces intelligit, de quo non satis constat, velit, per me licet, adjutorium quo esse gratiam, quæ certò & efficaciter operatur in nobis velle, nusquam tamen affirmat S. Augustinus adjutorium hoc inferre vim voluntati, agendique imponere necessitatem, ut Calvinnus, Jansenius & alii mordicus contendunt: immò sapientissime affirmat contrarium, ut & hæc & supra, Disp. 85. variis adductis illius testimoniis, apertissime ostendi.

Deinde hoc adjutorium non fuit tantum in naturâ lapsâ, ut perperam docet Jansenius, sed etiam in integrâ. Hinc S. Augustinus libro duodecimo de Civitate Dei, capite nono affirmat *amorem castum, seu bonam voluntatem, & caritatem diffusam in Angelis fuisse per Spiritum sanctum, qui datus est illis, & per quam ad Deum sunt conversi.* Adamum etiam & Evam actus aliquos bonos in statu innocentie elcuisse, Deum scilicet laudasse, eique ob creationis suæ beneficium, ac tot bona in eorum cumulatè collata gratias egisse, indubitatum est, ergo habuerunt ad hoc actus adjutorium quo, quamvis circa præceptum non comedendi de ligno vetito defecerunt, sicque quo ad illius præcepti observationem, tantum habuerunt adjutorium sine quo non, seu gratiam sufficientem. In utroque ergo statu, tam naturæ integræ quam lapsæ duo hæc adjutoria, nempe sine quo non, quod & adjutorium possibilitatis, seu gratia sufficiens appellatur, & adjutorium quo invenitur, quorum utrumque in suo genere concurrat, neutrum necessitat.

Attemperata gratiam Deus, ut homo liberè sit ei assensurus

IV.

Bona bonorum operibus in naturâ lapsâ debetur laus.

V.

Quid de adjutorio quo, & adjutorio sine quo non dicendum.

VI.

Quædam per adjutorium quo intelligitur gratia efficiat, nihil fuerit Jansenius.

VII.

Adjutorium quo non solum fuit in naturâ lapsâ, sed etiam in integrâ.

Adamus & Eva actus aliquos bonos elcuisse in statu innocentie.